

Celā uz labāku nākotni:

Sociālās uzņēmējdarbības piemēri Polijā, Latvijā & Slovēnijā

Funded by
the European Union

SOCIAL
ENTREPRENEURSHIP
ASSOCIATION OF LATVIA

Kas ir IAM?

Ilgospējīgas attīstības mērķi (IAM) ir **17 globālu mērķu kopums**, ko Apvienoto Nāciju Organizācija pieņēma 2015. gadā, lai risinātu akūtākos sociālos, ekonomiskos un vides izaicinājumus. To mērķis ir izskaust nabadzību, nosargāt planētu pret klimata pārmaiņām un nodrošināt labklājību un dzīves kvalitāti ikvienam planētas iedzīvotājam līdz 2030. gadam.

Mērķi aptver tādas jomas kā veselība, izglītība, dzimumu līdztiesība, tīra enerģija, cīņa pret klimata pārmaiņām un ilgtspējīgas pilsētas, piedāvājot visaptverošu ietvaru valstīm, organizācijām un uzņēmumiem darbam uz ilgtspējīgāku un taisnīgāku nākotni.

Sociālie uzņēmēji un sociālās uzņēmējdarbības veicēji savās aktivitātēs, koncentrējoties uz sociālās ietekmes radīšanu, **parasti darbojas ar vienu vai pat vairākiem ilgtspējīgas attīstības mērķiem**, bieži vien to pat neapzinoties. Katrs šajā katalogā iekļautais sociālais uzņēmums vai organizācija ir saistīta ar vienu galveno ilgtspējīgas attīstības mērķi, kas visprecīzāk raksturo sociālo ietekmi, ko tie cenšas radīt ar savu darbu.

Uzzini vairāk: <https://sdgs.un.org/goals>

GLOBĀLIE MĒRĶI

Kādēļ tika izvēlēti tieši šie sociālās uzņēmējdarbības piemēri?

Viens no Erasmus+ projekta “Think Globally, Act Locally – International Partnership for Effective Social Entrepreneurship Education” (ThinkGOAL) mērķiem ir stiprināt zināšanas sabiedrībā, popularizējot ekoloģiskus un ilgtspējīgus sociālās uzņēmējdarbības risinājumus.

Projekta laikā trīs organizācijas – WAMA-COOP (Polija), LSUA (Latvija) un KNOF (Slovēnija) – dalījās ar savu pieredzi sociālās uzņēmējdarbības ekosistēmas attīstībā un izcēla spilgtus savas valsts sociālās uzņēmējdarbības piemērus. Katrā partnervalstī tika organizētas mācību vizītes pie sociālajiem uzņēmējiem, sniedzot braucienu dalībniekiem iespēju iepazīt veiksmīgus sociālās uzņēmējdarbības modeļus un ilgtspējīgas uzņēmējdarbības prakses.

Šajā katalogā ir apkopotas visas projekta laikā apmeklētās organizācijas. Katrai no tām ir izcelts viens galvenais ilgtspējīgas attīstības mērķis, kas vada to ikdienas aktivitātes.

Kas mēs esam?

WAMA-COOP

Kooperatīvu un reģionālās uzņēmējdarbības attīstības asociācija WAMA-COOP tika dibināta 1999. gadā. WAMA-COOP **ir līdere sociālās ekonomikas veicināšanā un līdzautore sociālās ekonomikas atbalsta sistēmas pamatprincipiem**, kas Polijā šobrīd darbojas kā Sociālās ekonomikas atbalsta centri. Organizācija specializējas arī auditos un analīzēs, praktiskajās darbībās, koučingā, apmācībās, biznesa konsultāciju pakalpojumos, kā arī projektu un attīstības stratēģiju izstrādē gan vietējo kopienu, gan uzņēmējdarbības vajadzībām.

LSUA

Latvijas Sociālās uzņēmējdarbības asociācija (LSUA) ir nevalstiska biedrība, kuras **mērķis ir veicināt sociālās uzņēmējdarbības attīstību Latvijā**. LSUA pārstāv sociālās uzņēmējdarbības intereses, stiprina biedru kapacitāti, kā arī veicina zināšanu, prasmju celšanos un sabiedrības informētību par sociālās uzņēmējdarbības jomu. Organizācija ir dibināta 2015. gadā. Šobrīd tajā ir vairāk nekā 140 biedri – sociālie uzņēmumi, sociālās uzņēmējdarbības atbalsta organizācijas un fiziskas personas, kuras interesējas par sociālo uzņēmējdarbību.

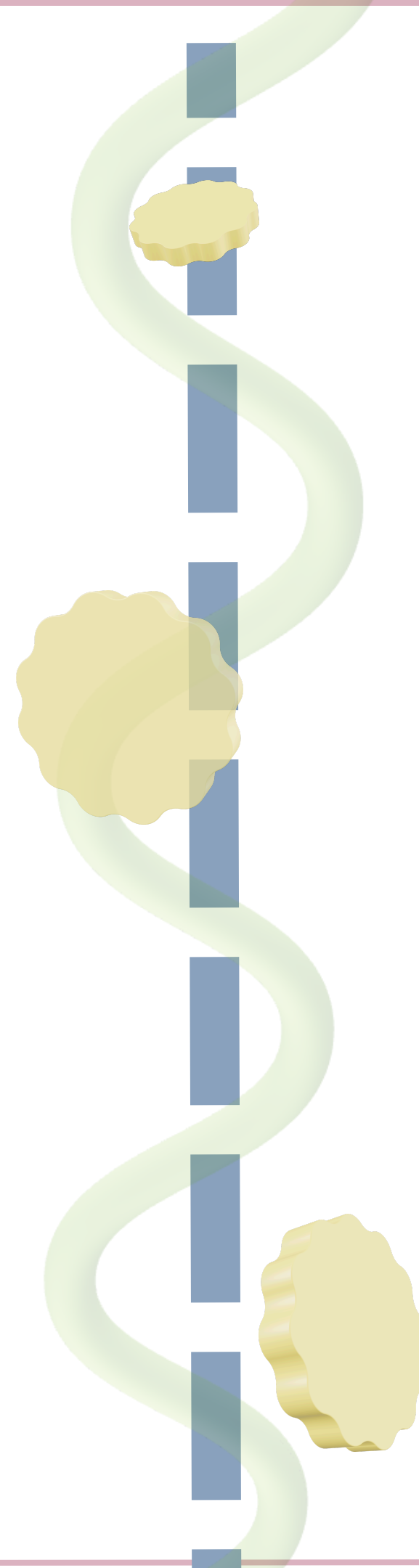
KNOF

Sociālā uzņēmuma KNOF misija ir **izstrādāt ilgtspējīgus risinājumus uzņēmumiem, kopienām un individuālām personām** ar mērķi samazināt un novērst atkritumu rašanos. Uzņēmums piedāvā aprīkojumu bezatkritumu pasākumu rīkotājiem (piemēram, pārstrādātus atkritumu konteinerus, moduļu sienas, letes un norādes), reklāmas materiālus, piemēram, no pārstrādātas plastmasas izgatavotas trofejas un dāvanas, kā arī biroja piederumus, kas radīti no ražošanā pāri palikušajiem materiāliem. Klienti var pārstrādāto aprīkojumu iegādāties, iznomāt vai atgriezt atpakaļ, kad tas savu laiku ir nokalpojis, ļaujot lietas atkārtoti izmantot vai pārstrādāt saskaņā ar KNOF aprites ekonomikas principiem. Uzņēmums ir dibināts 2007. gadā.

Satura rādītājs

Polijas organizāciju piemēri.....	2
Latvijas organizāciju piemēri.....	7
Slovēnijas organizāciju piemēri.....	17

Sociālās uzņēmējdarbības piemēri Polijā

"TRADYCJA" ir pašvaldības ēdnīca, kas darbojas Polijas pilsētā Górowo Iławeckie.

Ēdnīcu ir dibinājusi pašvaldība kopā ar biedrību "We Are Together" ("Mēs esam kopā"). Tajā tiek gatavoti poļu tradicionālie ēdieni no augstas kvalitātes produktiem, kurus piegādā reģionā strādājošās zemnieku saimniecības.

E-pasts: spoldzielniasocjalnatradycja@wp.pl
Mājaslapa: [Facebook-page-Socjalna-Tradycja](#)

OLŠTINAS PĀRTIKAS BANKA

NEVALSTISKA ORGANIZĀCIJA

Pārtikas bankas misija ir novērst pārtikas atkritumu rašanos un samazināt nepietiekama uztura apmēru. Tās darbības mērķis ir izveidot bezmaksas pārtikas piegādes, uzglabāšanas un izplatīšanas sistēmu.

Organizācijas izdevumi tiek segti no dotācijām, ziedojumiem un grantiem. Kopš tās dibināšanas 2000. gadā, Pārtikas banka sistemātiski sniedz palīdzību aptuveni 250 organizācijām un iestādēm. 2018. gadā Pārtikas banka kopumā palīdzēja 55 000 cilvēkiem.

E-pasts: bz.olsztyn@bankizywnosci.pl

Mājaslapa: www.olsztyn.bankizywnosci.pl

MY HAPPINESS ASSOCIATION

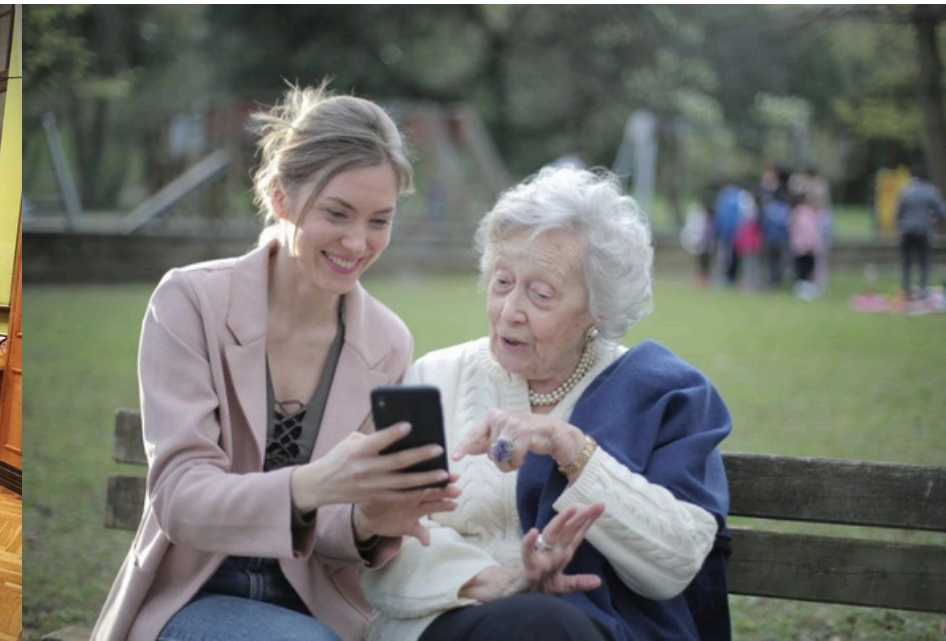
SOCIĀLAIS UZŅĒMUMS

"My Happiness Association" uzlabo jauniešu, pieaugušo un senioru fizisko un garīgo veselību, parādot dažādus laimes sajūtas sasniegšanas veidus.

Uzņēmums organizē seminārus, rīko pētījumus un veido sadarbības starp cilvēkiem, kuriem nepieciešama palīdzība, un speciālistiem. "My Happiness Association" auditorija ir visu vecumu cilvēki. Piedāvātās aktivitātes iekļauj sevī svešvalodu apmācību kursus, sporta nodarbības, sabalansēta uztura apguvi un pat "prāta fitnesa" seminārus, kuros pievērš uzmanību dažādām mācību metodēm un ķermeņa kustībai.

E-pasts: stowarzyszenie.myhappiness@gmail.com

Mājaslapa: <https://www.stowarzyszeniemyhappiness.pl/>

Stowarzyszenie

WE ARE TOGETHER

NEVALSTISKA ORGANIZĀCIJA

“We Are Together” ir nevalstiska organizācija no Górowo llaweckie pilsētas, kas sniedz atbalstu cilvēkiem ar invaliditāti un popularizē veselīgu dzīvesveidu.

Organizācijas misija ir uzlabot cilvēku ar fizisku un garīgu invaliditāti dzīves kvalitāti un sociālo līdzdalību. "We Are Together" pārvalda vairākas kopienas iestādes, tostarp rehabilitācijas, profesionālās apmācības un izglītības centrus, un cieši sadarbojas ar pašvaldības iestādēm, lai mazinātu sociālo atstumtību.

E-pasts: jestesmyrazem@op.pl

Mājaslapa: <http://jestesmyrazem.org.pl/>

NEGOCJATOR

SOCIĀLAIS KOOPERATĪVS

"Negocjator" darbības mērķis ir sniegt darbavietas cilvēkiem, kuri atrodas ilgstoša bezdarba situācijā, kā arī rīkot dažādas bezmaksas aktivitātes vietējiem iedzīvotājiem.

Kooperatīva pamatdarbība ir uzturā lietojamu augu audzēšana, to iegāde no tuvāko reģionu saimniecībām un dažādu tēju un sīrupu ražošana.

E-pasts: mazurskiesloiki@gmail.com

Mājaslapa: www.mazurskiesloiki.pl

Sociālās uzņēmējdarbības piemēri Latvijā

MĀJAS TUVU

SOCIĀLAIS UZŅĒMUMS

"Mājas Tuvu" ir dibināts 2013. gadā. Sociālais uzņēmums sniedz atbalstu ģimenēm un individuāliem cilvēkiem Latvijā, kuri saskaras ar finansiālām grūtībām. Organizācija strādā arī ar jauniešiem, organizējot nometnes un pasākumus, kas veicina jēgpilnu brīvā laika pavadīšanu.

Sadarbībā ar uzņēmuma atbalstītājiem no Latvijas un citām valstīm, kā arī ieguldot labdarības veikala "Tuvu" un kultūras telpas "Branku Brančotava" peļņu, tiek īstenoti dažādi labdarības projekti, piemēram, māju renovācija, bezmaksas veikals, kopienas ledusskapis u.c.

E-pasts: brancotava@biedribatuvu.lv

Mājaslapa: www.biedribatuvu.lv

ZIEDONA KLAŠE

SOCIĀLAIS UZŅĒMUMS

"Ziedona klase" piedāvā kultūrizglītības nodarbības, kurās bērniem un jauniešiem ir iespēja saistošā veidā iepazīt pazīstamā latviešu dzejnieka Imanta Ziedoņa dzīvi un daiļradi.

Tiek spēlētas izglītojošas spēles un skolēni aktīvi iesaistās mācību procesā par dažādām ar literatūru un Latvijas kultūru saistītām tēmām.

Skolotājiem tiek organizēti arī iedvesmojoši pasākumi un tikšanās. Lielākais ikgadējais pasākums ir konference "Skolotājs ir personība".

E-pasts: ziedonaklase@fondsviegli.lv

Mājaslapa: www.ziedonaklase.lv

ZVAIGZNĀJA KLASE

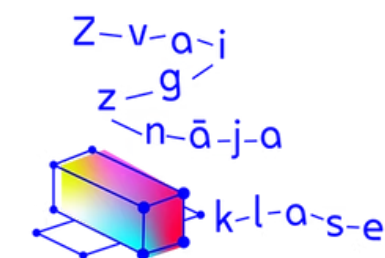
SOCIĀLAIS UZŅĒMUMS

Radošs sociālais uzņēmums, kas darbojas mūzikas izglītības jomā, ieviešot digitālās tehnoloģijas mūzikas stundās vispārējās izglītības mācību iestādēs Latvijā.

"Zvaigznāja klase" piedāvā plašu pakalpojumu klāstu, tostarp mūzikas producēšanu, dziesmu rakstīšanu, audio zīmola veidošanu un citus ar mūziku saistītus pakalpojumus. Papildus "Zvaigznāja klase" organizē muzikāli izglītojošus pasākumus jauniešiem.

E-pasts: zvaigznajs@zvaigznajs.lv

Mājaslapa: www.zvaigznajs.lv

BJMK ROKSKOLA

SOCIĀLAIS UZŅĒMUMS

Vienīgā akreditētā mūzikas skola Latvijā, kas piedāvā profesionālās izglītības programmu "Rokmūzika".

Viens no skolas galvenajiem mērķiem ir palīdzēt jauniešiem un pieaugušajiem atklāt muzicēšanas prieku un saglabāt to, pat ja viņi vēlāk izvēlas karjeru citā jomā. Mācības notiek mājīgā un iekļaujošā vidē. "BJMK" mērķis ir pārstāvēt bērnu, jauniešu un viņu ģimeņu intereses, dodot iespēju ikvienam attīstīt savas muzikālās prasmes, attīstīties kā personībai un jaunajam mūziķim, kā arī vienot Jelgavas vietējo jauniešu kopienu un, veicinot radošumu, palīdzēt viņiem pārvarēt grūtības.

E-pasts: bjmk@inbox.lv

Mājaslapa: www.bmj.k.lv

"Sonido" piedāvā zvanu centra pakalpojumus. Sociālā uzņēmuma pievienotā vērtība slēpjas darba integrācijā – 50% tā darbinieku ir cilvēki no sociāli atstumtām grupām.

Sociālā uzņēmuma tālruņa līnija “Parunāsim?” spēlē nozīmīgu lomu sabiedrībā, veicinot sarunas starp vecāka gadagājuma un vientuļiem cilvēkiem, sniedzot iespēju sarunāties. Zvanu centrs uzklausa tos, kas jūtas vientuļi vai nonākuši krīzes situācijās.

E-pasts: info@sonido.lv

Mājaslapa: www.sonido.lv

"Apeirons" aizstāv cilvēku ar invaliditāti tiesības. Organizācijas galvenās prioritātes ir pieejamas vides attīstība, sociālo pakalpojumu dažādošana, nodarbinātība, sabiedrības informēšana, brīvprātīgais darbs un izglītība.

"Apeirons" piekļūstamības eksperti piedāvā dažādus pakalpojumus, lai nodrošinātu piekļūstamu vidi neatkarīgi no vecuma vai veselības stāvokļa. Tas sniedz iespējas ne tikai cilvēkiem ar invaliditāti, bet arī vecāka gadagājuma cilvēkiem, ģimenēm ar maziem bērniem un cilvēkiem ar īslaicīgām traumām.

Organizācija piedāvā arī izglītojošu pasākumu "Sajūtu pusdienas", kurās dalībniekiem vispirms ļauj izjust, kā jūtas cilvēks ar funkcionāliem traucējumiem, un pēc tam to apspriest un dalīties pārdomās.

E-pasts: info@apeirons.lv

Mājaslapa: www.apeirons.lv

SENSORIUM

SOCIĀLAIS UZŅĒMUMS

"Sensorium" piedāvā izklaidi pilnīgā tumsā, sniedzot unikālas sajūtas, kā arī rīko inovatīvus komandas saliedēšanas pasākumus un biznesa apmācības. "Sensorium" ir vienīgais šāda veida izklaides pakalpojums Ziemeļeiropā.

Sociālais uzņēmums nodrošina iespēju izrauties no ikdienas rutīnas, stiprināt savstarpējo komunikāciju un empātiju, kā arī veicināt iekļaujošu un saprotošu darba vidi. "Sensorium" nodrošina darbavietas arī neredzīgiem un vājredzīgiem cilvēkiem.

E-pasts: info@neredzamapasaule.lv

Mājaslapa: www.sensorium.lv

FREE RIGA

SOCIĀLAIS UZŅĒMUMS

"Viskalī" ir lielākā radošā kopienas telpa Latvijā, kā arī lielākā sociālā uzņēmuma "Free Riga" pārvaldītā ēka.

Sociālais uzņēmums apvieno vairāk nekā 200 uzņēmējus, māksliniekus, aktīvistus, sabiedriskos darbiniekus, zinātniekus, brīvdomātājus un citus iedzīvotājus. "Free Riga" renovē pamestas ēkas, dodot jauniem cilvēkiem iespēju tajās dzīvot, strādāt un rīkot dažādus pasākumus.

E-pasts: info@freeriga.lv

Mājaslapa: www.freeriga.lv

"Otrā elpa" ir sociālās uzņēmējdarbības pionieris Latvijā, kas izveidojis labdarības platformu, savienojot cilvēkus un lietas.

Uzņēmumam ziedotās lietas - apģērbi, mājas dekorus, grāmatas un citas preces - iespējams iegādāties piecos veikalos Rīgā un Liepājā. Peļņa tiek novirzīta Bērnu slimnīcas fonda un Bērnu klīniskās universitātes slimnīcas orgānu donoru programmas atbalstam.

E-pasts: info@otraelpa.lv

Mājaslapa: www.otraelpa.lv

Sociālās uzņēmējdarbības piemēri Slovēnijā

"Etri" popularizē ilgtspēju un sociālo uzņēmējdarbību, sniedzot atbalstu vietējiem aktīvistiem un uzņēmumiem, kas savā darbībā pievēršas vides risinājumiem un aprites ekonomikai.

"Etri" organizē darbnīcas un izglītojošus pasākumus, kā arī piedāvā tīklošanās iespējas un telpu ilgtspējīgu projektu attīstībai. Organizācijas mērķis ir veicināt izpratni par vidi un zaļo risinājumu ieviešanu ikdienas dzīvē.

E-pasts: lenka.puh@jazon.si

Mājaslapa: <https://etri.si/>

DRUŠTVO SONČEK

BIEDRĪBA

Biedrības galvenais mērķis ir integrēt plašākā sabiedrībā cilvēkus ar cerebrālo trieku un citām saslimšanām un viņiem nodrošināt tādas pašas iespējas kā citiem cilvēkiem visās dzīves jomās un posmos.

Tas tiek darīts gan rīkojot kopīgus pasākumus, ekskursijas, gan izglītojot sabiedrību par cerebrālo trieku, kā arī rīkojot dažādas radošas un fiziskas nodarbības, kā piemēram, peldēšanu un izjādes ar zirgiem.

E-pasts: soncek.posavje@gmail.com

Mājaslapa: www.soncek-posavje.si

MIGRANTOUR, TERRA VERA

NEVALSTISKA ORGANIZĀCIJA

"Migrantour" ir starptautisks projekts, ko Slovēnijā īsteno sociālais uzņēmums "Terra Vera", kas darbojas Slovēnijas pilsētās Ljublanā un Posavje.

"Migrantour" ir inovatīva sociāli kulturāla iniciatīva, kas iesaista imigrantus un viņu ģimenes locekļus kā kultūras gidus tajās pilsētās, kurās viņi šobrīd dzīvo. Organizācija arī rīko pārgājienus, kuros sekojot uskoku ciltis pēdām, iespējams redzēt mazāk zināmas ainavas, kur sarežģītā vēsture satiekas ar Gorjunu tautas burvību.

E-pasts: info@terra-vera.org

Mājaslapa: www.terra-vera.org/en/migrantour-ljubljana

"Smetumet" pārstrādā atkritumus un atkārtoti izmanto tādas lietas kā no plastmasas izgatavotus plakātus un lietotu papīru, lai radītu jaunus, mākslinieciskus priekšmetus.

Uzņēmuma mērķis ir ne tikai samazināt atkritumu apjomu, bet arī veicināt sabiedrības izpratni par ilgtspējīgas attīstības, aprites ekonomikas un atbildīgas dabas resursu apsaimniekošanas nozīmi. "Smetumet" ir arī veidojis kampaņu par izsmēķu piesārņojuma samazināšanu, jo ik gadu dabā tiek izmesti aptuveni pieci miljardi cigarešu.

E-pasts: info@smetumet.com

Mājaslapa: www.smetumet.com

Mēs ceram, ka šie piemēri tevi iedvesmoja! Izmanto tos brīvi jebkuram mērķim – prezentācijām, biznesa partneru meklēšanai vai mācībām!

Šis materiāls tika veidots "Think globally, act locally – international partnership for effective social entrepreneurship education" Erasmus+ programmas līdzfinansētā projekta ietvaros.

Funded by
the European Union

SOCIAL
ENTREPRENEURSHIP
ASSOCIATION OF LATVIA

knof